

การสร้างนวัตกรรมในการอนุรักษ์และสืบทอดเพลงรำโทน
มรดกทางภูมิปัญญาท้องถิ่นของอำเภอพนมทวน
จังหวัดกาญจนบุรี *

CREATING INNOVATION FOR CONSERVATION AND PERPETUATION
OF RAMTONE SONG, A HERITAGE OF LOCAL WISDOM OF
PHANOMTHUAN DISTRICT, KANCHANABURI PROVINCE

ธีรรัตน์ ศรีช่วงโชติ

Dheeraratn Srichuangchote

มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

Kanchanaburi Ratabhat University, Thailand

Corresponding author E-mail: Dhee89@kru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาเพลงรำโทน อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี 2) เพื่อสร้างนวัตกรรมในการอนุรักษ์และสืบทอดเพลงรำโทน อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี การวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยข้อมูลที่ใช้ดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจาก เอกสาร ตำรา งานวิจัย และจากเทปคาสเซตต์ ที่เกี่ยวข้องกับเพลงรำโทน ของอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

ผลการวิจัยพบว่า 1. เพลงรำโทน ของบ้านพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี เป็นการเล่นพื้นบ้านที่เกิดขึ้นในช่วงสงครามมหาเอเซียบูรพา หรือสงครามโลก ครั้งที่ 2 เมื่อปี พ.ศ. 2484 โดยบทเพลงที่ใช้ในการเล่นเพลงรำโทนของอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี จะเป็นบทเพลงร้องสั้นๆ จดจำง่าย มีเครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการเล่นเพลงรำโทน ประกอบด้วย กลองโทน ฉิ่ง และกรับ 2. นวัตกรรมในการอนุรักษ์และสืบทอดเพลงรำโทนอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ครั้งนี้ ได้แก่ เอกสารคู่มือทำนองเพลงรำโทน อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี โดยได้กำหนดเนื้อหาออกเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ประวัติความเป็นมาของเพลงรำโทน อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ส่วนที่ 2 เครื่องดนตรี และจังหวะหน้าทับ

* Received 18 November 2023; Revised 14 November 2023; Accepted 27 December 2023

ที่ใช้ในการเล่นรำโทน ของอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ส่วนที่ 3 บทร้องที่ใช้ในการเล่น เพลงรำโทน ของอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี และส่วนที่ 4 ทำนองเพลงรำโทน อำเภอ พนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี โดยได้จัดทำเป็นรูปเล่ม สำหรับนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการอนุรักษ์ และสืบทอดเพลงรำโทน ของอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ให้คงอยู่ต่อไป

คำสำคัญ: การสร้างนวัตกรรม, การอนุรักษ์และสืบทอด, เพลงรำโทนอำเภอพนมทวน , จังหวัดกาญจนบุรี

Abstract

This research has the objective. 1) to study Ramthon songs, Phanom Thuan District, Kanchanaburi Province 2) to create innovations in preserving and inheriting Ramthon songs, Phanom Thuan District, Kanchanaburi Province. This research used a qualitative research design. The data used in this research was collected from documents, research papers, and cassette tapes related to Ramtone song in Phanomthuan District, Kanchanaburi Province.

The research findings are as follows: 1. Ramtone song in Phanomthuan District, Kanchanaburi Province, is a traditional performance that originated during World War II, around the year 1941. The songs used in the Ramtone song of Phanomthuan District, Kanchanaburi Province, are short and easy to remember. The musical instruments used in accompanying the Ramtone song include drums (Klong Thon), cymbals, and clappers. 2. Innovations in preserving and passing down the Ramtone song of Phanomthuan District, Kanchanaburi Province, include the creation of a music notation manual for Ramtone song in Phanomthuan District, Kanchanaburi Province. The manual is divided into four parts, which include: Part 1) The history of Ramtone song in Phanomthuan District, Kanchanaburi Province. Part 2) Musical instruments and rhythms used in playing Ramtone song in Phanomthuan District, Kanchanaburi Province. Part 3) The lyrics used in performing Ramtone song in Phanomthuan District,



Kanchanaburi Province. Part 4) The musical notation of Ramtone song in Phanomthuan District, Kanchanaburi Province. This manual has been compiled into a booklet for the purpose of preserving and passing down the Ramtone song of Phanomthuan District, Kanchanaburi Province, for future generations.

Keywords: Creating Innovation, Conservation and Perpetuation, Ramtone Song of Phanomthuan District, Kanchanaburi Province

บทนำ

ดนตรีเป็นมรดกทางวัฒนธรรมแขนงหนึ่งที่มีมนุษย์ได้สร้างขึ้น ซึ่งลักษณะของดนตรีและบทเพลงจะแตกต่างกันไปตาม วัฒนธรรมท้องถิ่นที่อยู่ และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ มนุษย์ได้ใช้ดนตรีเป็นสื่อในการถ่ายทอดเรื่องราวการดำรงชีวิต ผ่านวัฒนธรรม ประเพณีที่มีอยู่ในท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งจะกล่าวได้ว่าวัฒนธรรมและประเพณีทั้งหลายเหล่านั้น เป็นพฤติกรรมที่สะท้อนให้เห็นสภาพความเป็นอยู่ของสังคมนั้นๆ มรดกทางวัฒนธรรมทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นด้านภาษา วรรณกรรม งานศิลปะ ประเพณีการเล่นต่างๆ ล้วนสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตของมนุษย์ย้อนไปตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบัน มรดกทางวัฒนธรรม มีบทบาทสำคัญในการสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงามให้เกิดขึ้นได้ในอนาคต วัฒนธรรมสามารถถ่ายทอดโยงกันได้ ลอกเลียนแบบกันได้ และสามารถนำไปดัดแปลงใช้ได้ตามความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของแต่ละสังคมและวัฒนธรรมของผู้นำไปใช้การถ่ายโยงลอกเลียนแบบหรือการดัดแปลงนั้นจะไม่ ทำให้วัฒนธรรมของตนเสียหายไป หากแต่จะทำให้วัฒนธรรมของตนดำรงก้าวหน้า และดำรงอยู่ได้อย่างเข้มแข็ง (วิรัชกร วงศ์เงิน, 2551 : 1) ในส่วนของดนตรีนั้นถือว่าเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ในสังคมโลกที่มีวิวัฒนาการมาพร้อมกับวิถีชีวิตของมนุษย์ในแต่ละยุค มีการกำหนดแบบแผนวิชาการดนตรีของชนชาติต่างๆ ซึ่งมีความแตกต่างกันตามลักษณะของเผ่าพันธุ์หรือกลุ่มชนทางสังคมของชาตินั้นๆ (พูนพิศ อมาตยกุล, 2529 : 1)

การศึกษาวัฒนธรรมดนตรีนั้น ซึ่งถ้ามองในภาพรวมแล้วอาจจะกล่าวได้ว่าวัฒนธรรมนั้นๆ ย่อมเปลี่ยนแปลงได้ตามเงื่อนไข และเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาและถ้าจะรักษาวัฒนธรรมนั้นให้คงอยู่สืบต่อไป ก็ต้องหาวิธีที่จะช่วยให้วัฒนธรรมนั้นยั่งยืน ดังที่พระยาอนุমান ราชชน (2514 : 73) ได้กล่าวถึงลักษณะของวัฒนธรรมไว้ดังนี้ 1) มีการสะสม หมายถึง จะต้อง มีทุนเดิมอยู่ก่อนแล้ว และสะสมทุนนั้นให้เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ 2) วัฒนธรรมต้องมีการปรับปรุง

หมายถึง ต้องรู้จักตัดแปลง และปรับปรุงส่วนที่บกพร่องให้มีความเหมาะสมถูกต้อง 3) จะต้องมีการถ่ายทอด หมายถึง การทำให้วัฒนธรรมนั้นมีการแพร่หลายในวงกว้าง 4) มีการอบรมสั่งสอนให้ผู้รู้หรือชนรุ่นหลังได้สืบทอดต่อกันไป ดนตรีจึงเป็นวัฒนธรรมที่สามารถบ่งบอกถึงความเป็นเอกลักษณ์ และแสดงให้เห็นความเจริญรุ่งเรือง ในอดีตของชาติไทยอย่างเห็นได้อย่างชัดเจนผ่านผลงานทางดนตรีไทย เพลงไทยและเพลงพื้นบ้าน ที่เกิดขึ้นด้วยบรรพบุรุษของไทยที่มีการสั่งสมจนกลายเป็นรูปแบบอย่างที่เราเห็นในปัจจุบัน ดนตรีไทย เพลงไทย และเพลงพื้นบ้าน นับเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญยิ่งในการกลมเกลียวจิตใจของคนไทย ให้มีความ อ่อนโยน มีความละเมียดละไม แสดงออกมาทางความประณีตงดงามของศิลปะไทย และความไพเราะอ่อนหวานของดนตรีไทย เพลงไทย และเพลงพื้นบ้าน เพลงพื้นบ้านเป็นเพลงร้องที่เกิดจากกลุ่มคนในท้องถิ่นที่มีการร้องสืบทอดกันมา เนื่องจากในสมัยก่อนนั้นยังไม่มีมหรสพให้ความสุขความบันเทิงเหมือนปัจจุบัน คนในท้องถิ่นจึงต้องใช้ความสามารถ ปฏิภาณคิดเพลงเพื่อให้เกิดความบันเทิงในกลุ่มของตน ต่อมา มีการแสดงร่วมด้วย ผู้แสดงจะฝึกหัดจนชำนาญเพื่อให้การแสดงออกมางดงาม มีระเบียบเป็นแบบแผน นอกจากให้ความเพลิดเพลินแล้วยังแฝงข้อคิด คติธรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตเช่นเดียวกัน (สุภัคดี อนุกุล และวลัยพร นิยมสุจริต, 2546 : 8) เพลงพื้นบ้านเป็นงานวรรณกรรมมุขปาฐะ (Oral Literature) ซึ่งรวมบทร่ายกรองและดนตรีเข้าด้วยกัน สืบทอดกันมาปากต่อปาก และมีลักษณะเด่นอยู่ที่ความเรียบง่ายของถ้อยคำ การร้องและการแสดงออก (สุภัคญา สุขฉายา, 2543 : 3)

รำโทนเป็นการละเล่นพื้นบ้านของไทย นิยมเล่นกันในฤดูเทศกาลเฉพาะบางท้องถิ่น เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงประกอบได้แก่ โทน ฉิ่ง และกรับ ต่อมาได้รับความนิยม และเล่นกันอย่างแพร่หลาย มีการเล่นรำโทนทั่วไป ไม่เฉพาะในช่วงฤดูกาลเท่านั้น มีพ่อเพลงแม่เพลงคิดประดิษฐ์เนื้อร้อง ทำนองเพลงให้เข้ากับจังหวะหน้าทับของโทนขึ้นมากมาย เพลงรำโทนเริ่มตั้งแต่สมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 สมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม ในปี พ.ศ. 2487 (สุภัคดี อนุกุล และวลัยพร นิยมสุจริต, 2546 : 94 - 95)

เพลงรำโทนเป็นเพลงพื้นบ้านเพลงหนึ่งของจังหวัดกาญจนบุรี มีมาตั้งแต่สมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม นิยมร้องเล่นกันอยู่ในเขตอำเภอพนมทวน และอำเภอเมืองกาญจนบุรี ผู้วิจัยเห็นว่าเพลงรำโทน ที่ร้องกันอยู่ในจังหวัดกาญจนบุรี มีโอกาสที่จะสูญหายในอนาคต เนื่องจากในยุคปัจจุบันคนส่วนใหญ่ได้ให้ความสนใจกับวัฒนธรรมดนตรีฝั่งตะวันตก จึงไม่เห็นความสำคัญของวัฒนธรรมดนตรีพื้นบ้านในท้องถิ่นของตนเอง โดยมองเห็นว่าเป็นของที่ล้าสมัย



ผู้วิจัยเห็นว่าควรรักษาเพลงรำโทน ซึ่งเป็นเพลงพื้นบ้านประเภทหนึ่งของจังหวัดกาญจนบุรีนี้ไว้ เพื่อไม่ให้สูญหายไปตามกาลเวลา จึงได้มีความประสงค์ทำการศึกษาในหัวข้อวิจัยเรื่อง “การสร้างนวัตกรรมในการอนุรักษ์และสืบทอดเพลงรำโทน มรดกทางภูมิปัญญาท้องถิ่น ของอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี” เพื่อเป็นการอนุรักษ์และสืบทอดเพลงรำโทน ซึ่งเป็นมรดกทางภูมิปัญญาท้องถิ่นของอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ให้คงอยู่สืบต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเพลงรำโทน อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี
2. เพื่อสร้างนวัตกรรมในการอนุรักษ์และสืบทอดเพลงรำโทน อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การศึกษาเพลงรำโทน ของอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ประกอบด้วย ประวัติความเป็นมา บทร้อง ทำนองร้อง และดนตรีที่ใช้ในการเล่นรำโทน ของอำเภอ พนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ส่วนระยะที่ 2 เป็นการนำข้อมูลที่ได้จาก ระยะที่ 1 มาจัดสร้างเป็นนวัตกรรมเพื่ออนุรักษ์และสืบทอดเพลงรำโทน ของอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี โดยได้จัดทำเป็นคู่มือโน้ตทำนองเพลงรำโทน ซึ่งการดำเนินการครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาเพลงรำโทน ของอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการดังนี้

1.1 การรวบรวมข้อมูลประเภทเอกสารตำรา และงานวิจัย โดยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

- 1.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม
- 1.1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญา
- 1.1.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเพลงพื้นบ้าน
- 1.1.4 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเพลงรำโทน

1.1.5 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเพลงรำโทน อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ประกอบด้วย 1) ประวัติความเป็นมาของเพลงรำโทน ของอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี 2) เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบในการเล่นเพลงรำโทน ของอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี 3) บทร้องที่ใช้ในการเล่นรำโทน ของอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

1.2 การรวบรวมข้อมูลจากเทปบันทึกเสียงเพลงพื้นบ้านพนมทวนกาญจนบุรี (2530: เทปเสียง) และเทปบันทึกเสียงการแสดงเพลงรำโทนบ้านพนมทวน (2546: เทปเสียง) ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1.2.1 บทร้องที่ใช้ในการเล่นเพลงรำโทน ของอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

1.2.2 จังหวะ และหน้าทับที่ใช้ประกอบในการเล่นเพลงรำโทน ของอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

1.2.3 ทำนองของบทร้องที่ใช้ในการเล่นรำโทน ของอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ศึกษาจากเอกสาร ตำรา หนังสือวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากเทปบันทึกเสียงเพลงพื้นบ้านพนมทวนกาญจนบุรี (2530: เทปเสียง) และเทปบันทึกเสียงการแสดงเพลงรำโทนบ้านพนมทวน (2546) เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ โดยมีรายละเอียดของการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

2.1 ศึกษาประวัติความเป็นมาของเพลงรำโทน อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

2.2 ศึกษาเพลงรำโทน อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

2.2.1 เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบในการเล่นเพลงรำโทน ของอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

2.2.2 จังหวะ และหน้าทับที่ใช้ประกอบในการเล่นเพลงรำโทน ของอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

2.2.3 บทร้องที่ใช้ในการเล่นเพลงรำโทน ของอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

2.2.4 ทำนองของบทร้องที่ใช้ในการเล่นรำโทน ของอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี



ระยะที่ 2 สร้างและพัฒนานวัตกรรมในการอนุรักษ์และสืบทอดเพลงรำโทน อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการศึกษาเพลงรำโทน ของอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ในระยะที่ 1 มาจัดสร้างนวัตกรรมในการอนุรักษ์และสืบทอดเพลงรำโทน อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ในรูปแบบเอกสาร ได้แก่ คู่มือทำนองเพลงรำโทน อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี โดยผู้วิจัยได้กำหนดเนื้อหาของคู่มือทำนองเพลงรำโทน อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ออกเป็นเนื้อหาต่าง ๆ ได้แก่

- 1.1 ประวัติความเป็นมาของเพลงรำโทน อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี
- 1.2 เครื่องดนตรี และจังหวะหน้าทับที่ใช้ในการเล่นรำโทน ของอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี
- 1.3 บทร้อง ที่ใช้ในการเล่นเพลงรำโทน อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี
- 1.4 ทำนองของบทเพลงที่ใช้ในการเล่นเพลงรำโทน อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

ผลการวิจัย

จากการศึกษาการการรสร้างนวัตกรรมในการอนุรักษ์และสืบทอดเพลงรำโทน มรดกทางภูมิปัญญาท้องถิ่นของอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้แก่ 1) เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของเพลงรำโทน อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี 2) เพื่อสร้างนวัตกรรมในการอนุรักษ์และสืบทอดเพลงรำโทนอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี โดยผู้วิจัยได้ศึกษา มีสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย 2 ระยะดังต่อไปนี้

1. เพลงรำโทน ของบ้านพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี เป็นการละเล่นพื้นบ้านที่เกิดขึ้นในช่วงสงครามมหาเอเซียบูรพา หรือสงครามโลก ครั้งที่ 2 เมื่อปี พ.ศ. 2484 โดยบทเพลงที่ใช้ในการเล่นเพลงรำโทนของอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี จะเป็นบทเพลงร้องสั้นๆ จดจำง่าย มีเครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการเล่นเพลงรำโทน ประกอบด้วย กลองโทน ฉิ่ง และกรับ

2. นวัตกรรมในการอนุรักษ์และสืบทอดเพลงรำโทนอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ครั้งนี้ ได้แก่ เอกสารคู่มือทำนองเพลงรำโทน อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี โดยได้กำหนดเนื้อหาออกเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ประวัติความเป็นมาของเพลงรำ

โทน อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ส่วนที่ 2 เครื่องดนตรี และจังหวัดหน้าทับที่ใช้ในการเล่นรำโทน ของอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ส่วนที่ 3 บทร้องที่ใช้ในการเล่นเพลงรำโทน ของอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี และส่วนที่ 4 ทำนองเพลงรำโทน อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี โดยได้จัดทำเป็นรูปเล่ม สำหรับนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการอนุรักษ์และสืบทอดเพลงรำโทน ของอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ให้คงอยู่ต่อไป

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องการสร้างนวัตกรรมในการอนุรักษ์และสืบทอดเพลงรำโทน มรดกทาง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ของอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี พบว่าเพลงรำโทน เป็นเพลงรำวงพื้นบ้าน ของอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี โดยนิยมร้องเล่นในแถบ อำเภอพนมทวน อำเภอบ่อพลอย และอำเภอยี่งอกระเจา สาเหตุที่เรียกว่า รำโทน เนื่องจากใช้โทน ตีประกอบจังหวะเป็นหลัก ซึ่งบทเพลงรำโทนประกอบด้วย บทเพลงร้องสั้นๆ หลายบทเพลงร้องต่อกัน ซึ่งผู้เล่นจะใช้ความทรงจำในการจดจำทำนอง และบทร้อง โดยไม่มีการจดบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร สอดคล้องกับบอมรา กล้าเจริญ (2553 : 2) ที่ได้กล่าวว่าเพลงพื้นบ้านเป็นวรรณกรรมของชาวบ้าน ที่ได้คิดรูปแบบการร้องและการเล่นโดยใช้ความทรงจำไม่มีการบันทึกความเป็นลายลักษณ์อักษร จึงเป็นเหตุให้ทำนองร้องเพลงรำโทน ของอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี บางบทเพลงได้สูญหายไป

การสร้างนวัตกรรมในการอนุรักษ์และสืบทอดเพลงรำโทน มรดกทางภูมิปัญญาท้องถิ่น ของอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ในรูปแบบเอกสาร ได้แก่ คู่มือทำนองเพลงรำโทน อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี เป็นการนำบทเพลง และทำนองเพลงรำโทนที่มีอยู่แล้ว มาทำการจดบันทึกเป็นโน้ตทำนองเพลง เพื่อมิให้ทำนองเพลงรำโทน ของอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี สูญหายไปตามกาลเวลา สอดคล้องกับ วัชระ สังข์โอบ และสุตารัตน์ ศรีมา (2555:6) ที่กล่าวว่า นวัตกรรม คือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ ที่ยังไม่เคยมีใช้มาก่อน หรือเป็นการพัฒนาดัดแปลงมาจากของเดิมที่มีอยู่แล้วให้ทันสมัย และใช้ได้ผลดียิ่งขึ้น เมื่อนำนวัตกรรมมาใช้ จะช่วยให้เพลงรำโทน อันเป็นมรดกทางภูมิปัญญาท้องถิ่น ของอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ให้คงอยู่สืบไป



สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการสร้างนวัตกรรมในการอนุรักษ์และสืบทอดเพลงรำโทน มรดกทางภูมิปัญญาท้องถิ่น ของอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ครั้งนี้ จะเป็นข้อมูลสำหรับการศึกษาในประเด็นต่าง ๆ ในอนาคต ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 สามารถนำผลงานวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการศึกษาเพลงรำโทน ของผู้ที่สนใจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางวัฒนธรรม

1.2 สามารถนำผลงานวิจัยไปศึกษาเพื่อเป็นประโยชน์ในการอนุรักษ์ และสืบทอดเพลงพื้นบ้านในจังหวัดกาญจนบุรี ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

2.1 ควรสร้างนวัตกรรมในการอนุรักษ์ และสืบทอดเพลงพื้นบ้านประเภทอื่นๆ ของจังหวัดกาญจนบุรี

2.2 ควรนำเพลงรำโทน ไปสร้างสรรค์ในรูปแบบอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความน่าสนใจ เช่น การสร้างสรรค์ทำนองร้องประสานเสียงในเพลงรำโทน เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

การแสดงเพลงรำโทนบ้านพนมทวน. (2546). การแสดงเพลงรำโทนบ้านพนมทวน บันทึกเมื่อ

9 เมษายน 2546 หอประชุมราชพล สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี. [เทปบันทึกเสียง]

กาญจนบุรี: สาขาวิชาดนตรีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.

พูนพิศ อมาตยกุล.(2529). ดนตรีวิจักษ์: ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับดนตรีของไทยเพื่อความชื่นชม.

(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: รักรัศมี.

พระยาอนุমানราชธน. (2514).วัฒนธรรมและธรรมเนียมประเพณีต่างๆ ของไทย โดยเสถียร

โกเศศ (นามแฝง). กรุงเทพมหานคร : ม.ป.พ.

เพลงพื้นบ้านพนมทวนกาญจนบุรี. (2530). เพลงพื้นบ้านพนมทวนกาญจนบุรี. [เทป

บันทึกเสียง]. กาญจนบุรี: ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม วิทยาลัยครูกาญจนบุรี.

วัชระ สังข์บอล และสุภารัตน์ ศรีมา.(2555). การพัฒนากระบวนการจัดการนวัตกรรมการเรียน

เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยการจัดการคุณภาพ. ในรายงานการวิจัย.

กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

- วีรจักร วงศ์เงิน. (2551). เพลงรำโทน: กรณีศึกษาคณะรำโตนบ้านไร่กว้าง ตำบลสะท้อน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี. ใน ปริญญาณีพนธ์ ศศ.ม. มานุษยดุริยางควิทยา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม วิทยาลัยครูกาญจนบุรี. (2530). เพลงพื้นบ้านพนมทวนกาญจนบุรี. กาญจนบุรี: วิทยาลัยครูกาญจนบุรี.
- ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี. (2539). กาญจนบุรีศึกษา 2539 เชิดชูเกียรติ ศิลปินแห่งชาติกาญจน : นายชู คุณพันธุ์ นายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์. กาญจนบุรี : สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี.
- สุกัญญา สุฉายา.(2543). เพลงพื้นบ้านศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภัคดี อนุกุล. (2546). เพลงพื้นบ้านภาคกลางและภาคตะวันตก. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ สุวีริยาสาส์น.
- สุมาลย์ เรืองเดช. (2518). เพลงพื้นเมืองจากพนมทวน. กรุงเทพมหานคร: หน่วยศึกษานิตศกั กรมการฝึกหัดครู.
- อมรา กล้าเจริญ. (2553). เพลงและการละเล่นพื้นบ้าน. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.